

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

XX. Iac. Sadoletvs Cardinalis Ioan. Saluiato S.R.E. Cardinalis S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

IAC. SADOLETVS CARDINALIS IOAN.
Saluato S. R. E. Cardinali S. P. D.

I AM diu nihil literarum ad te dedi: quòd cum non haberem quid scriberem (quæcunque enim hic agerentur) perferri à tuis sciebam) nolui te inanis literis meis obnoxare, & me hercule etiam id causæ fuit, quòd hoc nouo militum genere à studiis meis abstractus, agrè ad scribendum referre poteram, & tamen quæ quotidie in senatu agerentur, ad me tu meo ad te Antonius tuus scribebat: neque ea sine multa sollicitudine, sed quàm pauca nobis fieri communicet Princeps. Non prorogata Concilij die, & ea collata in Calend. Nouembrii ad te dixi dandas esse literas: vt tuas elicerem, atque exercitum, quid constitutum haberes: reditusne esses ad nos, an ibi es; aliòue quopiam loco per ætatem mansurus. Alterius cupiditati tuæ videndi magis aptum est: alterum tuæ sitan valetudini, cui tamen potius inferendum est. Saluatur igitur & amœnum locum aliquem tibi deligas censeo, in quo ætatis tempus transigas: cum præsertim de nostro adueniente istæ loca, animo iam possis esse ociofo. Ita enim prorogatum concilij tempus est, vt certus locus nullus ad conuentum constitutus sit. Id accidit ex ea causâ, quòd Dux Maurus concursum tot aduenarum in urbem suam reformidans, hoc vitabit ipse) turbulento & suspiciosissimo tempore, Manranæ conuentui sine firmo militum præsidio commissurum negavit. De hoc præsidio actum bis in senatu, omniumque sententia decretum, nullum omnino militare præsidium esse dandum. Lutherani, qui nos suspectos sibi esse nunc simulant, si in Italia & præsidia nostra venturi essent, verè atque ob rem id fieri viderentur. Eius igitur loci spe adempta, alius erat nimirum constituendus locus, quod fieri commodè inconsulitis Christianis principibus non poterat. Porro cum adesset iam concilij dies, neque ad eam diem de voluntate principum constare nobis posset, visum est necessarîo concilium esse prorogandum. In hac sententiam discessere ferè omnes. Vna duntaxat Campani sententia, & mea, prorogationem dissuasit, cum videretur plus multò vilitatis in concilio habendo, quàm detrimenti loci mutatione existere. Eligebamus autem ego Placentiam, Campanus Bononiam: ille commodiorem nobis locum dicitur, ego Germanis oportuniorem. Ita enim Placentia Cæsaribus est propinqua, qui armis atque exercitu in præsentia valent, vt abstergere omnem metum eò aduenientibus Lutheranos possint.

Et illi quidem disertè conuentu Smalcaldæ habito, negati-
 runt se venturos. Vterque autem nostrum in eo consentiebat, vt
 quem nobis locum non voluntas nostra, sed necessitas offerret,
 eum nos non statim concilij sedem, sed diuersorum tantisper
 vocarem: quoad ibidem de eunctorum consensu eorum qui
 adessent, certum agendi conuentus locum constitueremus. Al-
 teri non mediocri opinionum dissensio: quod ego in vrbe Pon-
 tificum retinebam, legatosque mittendos esse censebam: ille
 cum ipsum quoque Bononiam extrudebat. Sed, vt dicebam, nobis
 frustra dissuadentibus, decreta nihilominus est prorogatio. Vti-
 nam consilio bono, & prospero Christiana Reip. euentu: vehe-
 menter enim extimesco, ne hæc procrastinatio nostra aliquod
 magnum malum sedi Apostolicæ pariat. Certè enim quos adhuc
 ex illa propè aduersa & alienata natione in officio retinemus, ve-
 ro nec amittamus. Sed nos fortasse Deus benignius iuuet. Pau-
 lum Sacratum sororis meæ filium, propediem istic affuturum
 esse confido: quem & fidei commendo & liberalitati tuæ: vt
 quantum semel nos omnis tua beneuolentia complexus es, mi-
 hi que receperit te illius rationem, cum affuisset occasio, esse ha-
 biturum: meminisse velis, nos tibi ita obstructos esse, ob tua erga
 nos merita, vt tu humanitati ac liberalitati tuæ, nos tibi ipsi o-
 mnia debeamus. Antonius tuus funebrem Christi Domini no-
 stri orationem in delubro (vt mos est) adium Vaticanarum ha-
 buit, sanè luculentè. Ea nunc oratio versatur inter manus, &
 summa cum laude ab omnibus legitur: in quo tui quoque absen-
 tis honorem & memoriam non mediocriter intelligo versari.
 Vale, Roma, M.D. XXXVII.

XXI.

IAC. SADOLETVS CARDINALIS RE-
 ginaldo Polo S. R. E. Cardinali S. P. D.

POST discessum tuum, nihil adhuc ad te dedi literarum, quod
 de publicis rebus acta omnia ad te mitti sciebam. De tuis au-
 tem nihil mihi nominatim mandaras proficiscens, quod me tua
 causa facere aut sentire oporteret. Quod si fecisses, beneuolen-
 tiam tibi meam & præstitissem te ipsa, & literis sæpe declarassem:
 est ad meum tibi amorem testificandum, non opus puto esse li-
 teris. Hic nos in magno metu Turcarum assidue sumus: præsi-
 dia tamen adhuc nulla, quæ quidem appareant, comparata ha-
 bentur: nisi illud vnum maximum nobis est præsidium, quod po-
 situm est in Principis consilio & sapientia: qui iam sæpius nobis
 confirmauit, se in communi tuenda salute, animo exubare. Et
 tamen aditorum rerum peritis dictum, nisi extremo Sextili men-

Q 5 6 li.